

Tellefsen

Komplette verk for klaver solo
Einar Steen-Nøkleberg (klaver)
Simax PSC 1239
(4 CDer: 4 timer, 44 minutter)
1 2 3 4 5 **6**
www.simax.no

Hvis du møter denne musikken for første gang, vil reaksjonen din antagelig være forbløffelse: Forestill deg at du oppdager en kiste full av ukjente Chopin-manuskripter som viser en lysere side av denne vanligvis innadvendte komponisten, og du får en slags indikasjon på musikkvaliteten i dette settet på fire CDer. Thomas Dyke Akland Tellefsen (1823–74), sønn av organisten i Nidarosdomen, reiste til Paris i 1842, fast bestemt på å studere med en viktig pedagog, han visste bare ikke riktig hvem. Tilfeldighetene ledet ham til

Chopin, og de to mennene ble like mye gode venner som de var lærer og student – han var faktisk Chopins eneste ordentlige student; de øvrige var aristokrater som Chopin tok for pengenes skyld. Det kan virke som en tvilsom kompliment å si om en komponist at musikken hans lyder som den til en berømt samtidig, men skal du lyde som en annen, er ikke Chopin noen dårlig begynnelse! Standard Chopin-genrene er her: mazurkaer, nocturner, valser, fantasier, etyder, ballader, impromptuer og polonaiser, så vel som andre verk som en elegi, en serie variasjoner og andre miniatyrer. Enkelte av disse – ikke mange – avslører Tellefsens opprinnelse, som *Huldredansen*, op. 9, *Bruraslaatten*, op.26, og *Walhallafesten*, op. 40. Der forberedes du av titlene, men det kan være ganske overraskende å høre de umiskjennelige ekkoene av hardingmusikk midt i en mazurka.

Det meste av denne musikken er innspilt tidligere, på fire CDer fra det polske selskapet Acte Préalable, men den serien presenterte bare de verkene som er utgitt (pluss en sonate for to klaverer). Denne nye utgivelsen rommer

også 44 utgitte stykker, de fleste stort sett fascinerende, fra de korte variasjonene over “Kimer i klokker” til de 23 “Fughetta’r, versettes & cantabilae”, der en helt annen side av Tellefsen lar seg høre – en modalt modulert kontrapunktiker som er svært forskjellig fra den romantiske lyrikeren som ble hørt andre steder. De utgitte stykkene som fyller den fjerde CDen, spilles på et Érard flygel, og de andre tre platene på et moderne konsertflygel.

Det beste ved alle fire CDene – bortsett fra selve musikken – er det herlige spillet til Einar Steen-Nøkleberg, som gjør de enkleste miniatyrene til poesi og de mest kompliserte verkene umiddelbart kommuniserende. Harald Herresthal bidrar med en utmerket artikkel i CD-heftet, der Steen-Nøkleberg legger til sine egne tanker om Tellefsen. Simax har innspilt ham i utsøkt lyd, og presentasjonen er elegant og stilig.

I musikkhistorisk sammenheng er det svært viktig at en norsk musiker har spilt inn denne musikken for et norsk selskap, men den ville vært enormt gledelig om så Tellefsen kom fra Mars.

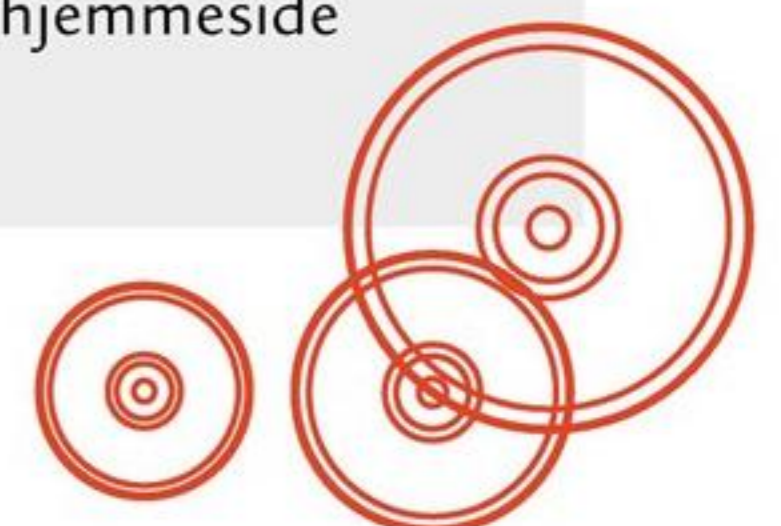

Love Songs Re-Spelled: Wallumrød
The Forester; **Le Cocq** Chaconne;
Strozzi *Diporte di Euterpe*, op. 7 (utdrag);
La travagliata, op. 2: ‘Soccorrete’;
Torget *Oh, my tears, what holds you back*;
Corbetta *Partie de chaconne*;
Brun *My Star*; **Cohen** *Hallelujah*
Elisabeth Holmertz (sopran),
Fredrik Bock (barokkgitar og theorbe)
Lawo Classics LWSC 1018 (66 minutter)
1 2 3 4 5 **6**
www.lawo.no

Denne var en overraskelse: Jeg tror aldri jeg har hørt musikk av Barbara Strozzi som blomstret i Venezia i midten

av det 17. århundre, skulder til skulder med en sang av Leonard Cohen, eller barokke chaconner for solo gitar ved siden av sanger av tre norske kvinnelige samtidskomponister – Susanna Wallumrød, Benedicte Torget (som bidrar med et gripende Strozzi-arrangement) og Ane Brun, hennes *My Love* er virkelig nydelig. Pussig nok er det knapt noen fornemmelse av stilbrudd her – men barokk- og popverdenen har tross alt mye felles, ikke minst en tendens til å legge melodier over en stadig gjentagende bass. Det er imidlertid i barokk-materialet at Holmertz’ stemme kommer helt til sin rett – hennes behandling av Strozzi’s *Lamento* er utsøkt – og Bocks håndarbeid skinner gjennom hele programmet. Albumheftet har komplette sangtekster på engelsk og norsk, og innspillingslyden er utmerket. Denne sorten kvasi crossover-prosjekt slår ikke alltid til, men er vel verd risken,

og når det virkelig funker, rives en masse poengløse grenser rett ned. Denne CDen gleder meg enormt: den presenterer musikk av uvanlig verdighet (det moderne stoffet inklusive) i fremførelser like gripende som de er spennende. Du finner en videosnutt med Wallumrød og Strozzi, adskilt av et kort intervju med Holmertz (norske undertekster for dem som finner svensk ugjenomtrentelig) på Lawos hjemmeside www.lawo.no

Oversatt fra engelsk av Mona Levin

MARTIN ANDERSON bor i London og skriver for en rekke musikktidsskrifter i USA og Storbritannia, og utgir bøker om musikk og CDer på Toccata Press.